

RISK FACTORS FOR PULMONARY TUBERCULOSIS IN PATIENTS WITH MENTAL HEALTH DISORDERS

Cotelea Eugeniu¹, Helf Mohammad Adnan²

Scientific adviser: Lesnic Evelina²

¹Republican Dispensary of Narcology,

²Department of Phthisiopneumology, Nicolae Testemitanu University.

Background. The Republic of Moldova perceives a major impact on public health caused by mental health disorders, prevalence-2.468/100.000, and the rate of mental disorders among tuberculosis (TB) patients was 5% in 2017. **Objective of the study.** To assess the risk factors for pulmonary TB in patients with mental disorders. **Material and Methods.** A retrospective case-control study was performed consisting from study group (SG) of 71 patients with pulmonary TB and mental pathologies diagnosed during 2015-2020 and control group (CG) of 185 cases of pulmonary TB without mental disorders diagnosed in 2019 in Chisinau. Statistical analysis was performed by SPSS Statistics 23.0 software, in which Fisher exact test, Odds Ratio (OR) and Confidence Interval (CI) were calculated. **Results.** Male/female ratio = 5/1 in SG vs. 3/1 in CG, between 18-45 years 24(34%) vs. 102(55%), over 45 years 47 (66%) vs. 83 (45%), ($p < 0,001$). Risk factors were: male sex, OR = 3.1 (CI95%: 1.6-5.2), age over 45 years, OR = 3.4 (CI95%: 1.2-7.8), unemployment, OR = 6.8 (CI95%: 1.9-19), absence of health insurance, OR = 3.2 (CI95%: 2.1-5.1), homelessness, OR = 5.7 (CI95%: 3.2-8.2), HIV+ status, OR = 2.7 (95% CI: 1.1-3.2), sputum smear positive for AFB were 27 (38%) vs. 95 (51%) cases and with positive culture were 32 (45%) vs. 102 (55%) cases. Were successfully treated 37 (52%) vs. 152 (82%) cases, died 20 (28%) vs. 16 (9%) cases, failed or were lost to follow-up were 14 (20%) vs. 17 (9%) cases. **Conclusion.** Risk factors for TB in patients with mental health disorders were male sex, age over 45, socio-vulnerable status, which had negative impact on the treatment efficacy.

Keywords: tuberculosis, mental illnesses, risk factors.

FACTORII DE RISC PENTRU TUBERCULOZĂ PULMONARĂ LA PACIENȚII CU PATOLOGII PSIHICE

Cotelea Eugeniu¹, Helf Mohammad Adnan²

Conducător științific: Lesnic Evelina²

¹Dispensarul Republican de Narcologie,

²Catedra de pneumoftiziologie, USMF „Nicolae Testemițanu”.

Introducere. Republica Moldova percepe un impact major asupra sănătății publice cauzat de maladiile psihice și tulburările mentale, prevalență fiind 2.468/100.000, iar ponderea tulburărilor mentale la pacienții cu tuberculoză (TB) a fost 5% în 2017. **Scopul lucrării.** Evaluarea factorilor de risc pentru tuberculoză pulmonară la pacienții cu patologii psihice. **Material și Metode.** A fost realizat un studiu retrospectiv de tip caz-control, pe o serie de cazuri format din eșantionul de studiu (ES): 71 pacienți cu TB pulmonară și patologii psihice diagnosticați în perioada anilor 2015-2020 și eșantionul de control (EC): 185 cazuri de TB fără patologii psihice cu TB pulmonară în 2019 în mun. Chișinău. Analiza statistică s-a efectuat utilizând SPSS Statistics 23.0, testul exact a lui Fisher, Odds Ratio (OR) și intervalul de încredere (ÎI). **Rezultate.** Raportul bărbați/femei a constituit 5/1 în ES vs. 3/1 în EC, cu vârstă de 18-45 ani 24 (34%) vs. 102 (55%), 45+ ani 47 (66%) vs. 83 (45%), ($p < 0,001$). Factorii de risc au fost: sexul masculin OR = 3,1 (CI95%:1,6-5,2), vârsta 45+ ani OR = 3,4 (CI95%: 1,2-7,8), șomajul OR = 6,8 (CI95%:1,9-19), absența asigurării medicale OR = 3,2 (CI95%: 2,1-5,1), vagabondajul OR = 5,7 (CI95%: 3,2-8,2), statut HIV+ OR = 2,7 (CI95%:1,1-3,2), microscopia pozitivă pentru BAAR a fost la 27 (38%) vs. 95 (51%) și cultura pozitivă a fost la 32 (45%) vs. 102(55%) cazuri. Au fost tratați cu succes 37 (52%) vs. 152 (82%), au decedat 20 (28%) vs. 16 (9%), eșec/pierdut din supraveghere 14 (20%) vs. 17 (9%) cazuri. **Concluzii.** Factorii de risc ai TB la pacienții cu patologii psihice au fost: sexul masculin, vârsta 45+ ani, statutul socio-vulnerabil, care au determinat un impact negativ asupra eficacității terapeutice.

Cuvinte cheie: tuberculoză, patologii psihice, factori de risc.